

حالا برای مدت ۱ سال معین گردانند در صورتیکه مدت امتیاز کارخانه کبریت سازی ده سال است و بنده باین مدت که تا سه ۱۳۰۶ باشد مغالقمو اگر باید مدت داشته باشد و محدود باشد پس لایق مدت ۵ سال باشد والا ای یک سال خیلی کم است و بیک کارخانه کبریت سازی که تازه در مملکت تأسیس شده است و دولت و مجلس می خواهند تشویق و تقویتش میکنند باید بیشتر مساعدت گردانند (که بیک چیز خلاف قانونی است) همینطور نواقل را برای مدت بیشتری باین کارخانه ببخشند و بعقیده بنده برای مدت ۱ سال خیلی کم است و بنده مغالقم.

نایب رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - نماینده محترم نه تنها موافق بودند و بنده هم موافقم ولی ایشان بعنوان مخالف اظهار کردند و بنده هم لایق در جواب ایشان عراضی نکنم عرض می کنم خوب است این فرمایشاتی را که میفرمایند پیشنهاد بکنند.

شاید بنده هم با ایشان موافق باشم و رای بدهم و بنده هم حقیقتا خیلی میل دارم که رای بدهم که تا آخر مدت امتیاز از پرداخت این حق معاف باشد و این یک خدمت بزرگی است و البته لازم است که نسبت باین کارخانه کبریت سازی و سایر کارخانجات بشود و بنده هم کاملا موافقم.

نایب رئیس - آقای افسر (اجازه)

افسر - عرض می کنم نواقل مالیات بلدی است مالیات مملکتی نیست که معاف باشد

نواقل را اهالی یک شهری میدهند بر تعمیر و آبادی آن شهر و بعقیده بنده نسبت نواقل را باید بدهد و باختیار خود آن شهر و گذار نمایند و ما نمی توانیم آن را ببخشیم

مطابق قانون اساسی ما می توانیم مالیات را کم و زیاد کنیم یا باج را در معاف کنیم

ولی مالیات نواقل را چون قسمت بلدی است و اختصاص بشهر دارد گمان نمی کنم بتوانیم ببخشیم

ولی در قسمت باج راه همین طور که فرمودند بنده هم موافقم که پنج سال باشد ولی بانواقل مغالقم چون یک مالیاتی است که اهالی برای آبادی شهر می دهند و عموم در آن ذی نفع هستند و ما از نقطه نظر خصوصی می توانیم باج را در معاف کنیم ولی مالیات نواقل را از نقطه نظر عموم نمی توانیم ببخشیم

نایب رئیس - آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - بعقیده بنده دلیلی که نماینده محترم برای برای مخالفت

ذکر کردند موجه بنظر نمی رسد زیرا مجلس شورای ملی برای تشویق موسسات و تشویق هر قسم لوازمی که موثر در اصلاح مملکت است حق دارد هر نوع دخالتی بنماید و همین طور نسبت بمسائلی که بخصوص مربوط بیک خرجی باشد و این هیچ نوع خرجی ندارد.

بعلاوه اهالی یک شهر یا یک ولایتی اساسا هر مالیاتی را که می دهند باید به تصویب مجلس شورای ملی برسد

و همان دلیلی که مجلس شورای ملی صلاحیت و تصویب آنها را دارد حق دارد برای تشویق از یک موسسه اخذ آن را منع نماید

نایب رئیس آقای دادگر (اجازه)

دادگر - موافقم جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

نایب رئیس مذاکرات کافی است جمعی از نمایندگان - اظهار نمودند بلی کافی است

نایب رئیس - دو فقره پیشنهاد شده است یکی از طرف آقای عدلی و یکی از طرف آقای طهرانی و هر دو راجع بیک موضوع است (بترتیب ذیل قرائت شد)

پیشه هاد آقای عدلی - بنده پیشنهاد پیشنهاد میکنم اتومبیل باری کارخانه کبریت سازی تا آخر مدت امتیاز صاحب امتیاز معاف باشد.

پیشنهاد آقای طهرانی - بنده پیشنهاد می نمایم بعوض یکسال نوشته شود تا آخر مدت امتیاز

نایب رئیس - پیشنهاد دیگری از طرف آقای آقامیرزا شهاب شده است آنهم قریب بهمین مضمون است

(بترتیب ذیل خوانده شد) بنده پیشنهاد میکنم بجای تا آخر سه ۱۳۰۶ نوشته شود تا آخر مدت امتیاز

نایب رئیس آقای عدلی (اجازه)

عدلی - بنده تصور میکنم توضیحی لازم ندارد

والیه اگر تا آخر مدت امتیاز باشد حاصبا امتیاز بهتر باد لگرمی مشغول کار خواهد شد.

فاطمی مخیر - این مطلبی را که آقایان میفرمایند در کمیسیون هم مذاکره شد و خاطرم هست که از طرف یکی از آقایان پیشنهاد شد که خوب است تا آخر مدت معاف باشد ولی بعد از طرف نماینده وزارت مالیه که در آنجا بود اظهار شد علاوه بر اینکه اقدام برای تشویق از آن مؤسسه شده است اما یک مسائل دیگر را هم در نظر داریم و این مسئله بانواقل نظر صاحب امتیاز بوده است و بیش از این مدت را موافقت نکرده است.

نایب رئیس رای میگیریم بقابل توجه بودن این پیشنهاد آقایانیکه قابل توجه میدانند قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند) نایب رئیس - قابل توجه شد پیشنهاد اصلاحی دیگری آقای دیا کرده اند (بشرح ذیل خوانده شد)

پیشنهاد میکنم بعد از لفظ کبریت سازی نوشته شود تمبرین

مخیر - البته مقصود هم همین است ممکن است اضافه شود

نایب رئیس (خطاب بآقای شریعت زاده) پیشنهاد جنابعالی برای مدت سه سال است تصور میکنم مورد ندارد.

شریعت زاده - بلی

نایب رئیس - لایحه باین پیشنهادی که قابل توجه شد ارجاع می شود بکمیسیون اگر آقایان موافقت بفرمایند جلسه را ختم میکنم

جمعی از نمایندگان - صحیح است نایب رئیس - یکشنبه آتیه بواسطه اینکه تصادف میکنم باروز وفات حضرت علی ابن موسی الرضا علیه السلام مجلس البته تعطیل خواهد بود جلسه آتیه روز سه شنبه

چهار قبل از ظهر دستور هم رایت کمیسیون قوانین مالیه راجع معافیت یکصد دستگاه اتومبیل برای کارخانه کبریت سازی

پیشنهادی رسیده است قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای عظیمی اینجانب پیشنهاد میکنم خبر کمیسیون تجدیدنظر در قانون استخدام کشوری راجع بلایحه پیشنهادی دولت در تفسیر عمارت خدمت دولتی جزء دستور جلسه آتیه شود

جمعی از نمایندگان - صحیح است نایب رئیس - مخالفی ندارد (اظهار نمودند خیر)

نایب رئیس - در درجه دوم جزء دستور می شود پیشنهاد آقای خواجوی

لایحه مستمری ورته مرحوم مشاور - الملك قریب سه ماه است از تصویب کمیسیون گذشته و هنوز جزء دستور نشده و ورته از نهایت فلاکت و بی تکلیبی هستند

بنده پیشنهاد میکنم جزو دستور شود که تکلیف آنها معین شود

نایب رئیس - مخالفی هست؟ (اظهار نمودند خیر)

پیشنهاد شاهزاده عباس میرزا بنده پیشنهاد میکنم که قانون بلدی جزو دستور گذارده شود.

نایب رئیس - بنده تصور میکنم بیش از این مجلس وقت نداشته باشد پیشنهاد آقای اخگر

بنده پیشنهاد میکنم راپرت های کمیسیون مهندسات در درجه اول جزو

نایب رئیس - بنده تصور میکنم بیش از این مجلس وقت نداشته باشد پیشنهاد آقای اخگر

بنده پیشنهاد میکنم راپرت های کمیسیون مهندسات در درجه اول جزو

دستور شود نایب رئیس - بفرمائید. اخگر - تقریبا کمیسیون مهندسات سه مرتبه است تجدید شده و هنوز او بجای که از طرف آقایان پیشنهاد شده است بمجلس نیامده و این لایحه باید بماند تا کمیسیون دیگر تشکیل بشود این است که بنده تقاضا کردم جزو دستور جلسه آتیه گذاشته شود که تا تکلیفش معلوم شود

نایب رئیس - ممکن است در جلسه آتیه تکلیفش را معین بفرمایند

(در این موقع عده ای نمایندگان از محل خود حرکت نمودند) (صدای زنک نایب رئیس)

نایب رئیس - آقایان التفات بفرمائید البته همه آقایان مستحضرند که روز شنبه چون ابراز احساسات و اظهار تنفر از قضایائی که اخیرا واقع شده است و اساءه ادیبیکه نسبت بمرقه مظفر حضرت خاتم صلی الله علیه و الله شده تعطیل عمومی سر تاسر مملکت خواهد بود

بنابر این البته آقایان تصویب می فرمایند که ادارات مجلس و کمیسیونها هم تعطیل بکنند

جمعی از نمایندگان - صحیح است (جلسه مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی

منشی - دکتر احتشام طباطبائی

منشی - م شهاب

جلسه یکصد و نود و ششم صورت مشروح مجلس

سه شنبه هفدهم شهریور ۱۳۰۴ مطابق ۱۹ صفر ۱۲۴۴

مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای تدین نایب رئیس تشکیل گردید.

صورت مجلس پنجشنبه دوازدهم شهریور را آقای آقامیرزا شهاب قرائت نمودند.

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - قبل از دستور عرض دارم.

نایب رئیس - آقای تهرانی (اجازه)

آقای محمد علی تهرانی - قبل از دستور عرض دارم

نایب رئیس - آقای رضوی (اجازه)

حاج میرزا عبدالوهاب رضوی - بنده هم قبل از دستور عرض دارم

نایب رئیس - آقای آقا میرسید حسن کاشانی

آقامیرسید حسن کاشانی - بنده را غائب نوشته اند بنده در سوم شهریور چون حالم خوی نبود بمقام ریاست نوشتم و اجازه

خواستم در پنجم هم اجازه ده روز خواستم

نایب رئیس - مراجعه میشود و بعد در صورت اقتضا اصلاح میشود
آقای شریعت زاده (اجازه)

شریعت زاده - بنده در جلسه قبل که دیر آمدم کتباً اجازه خواستم درخواست میکنم این مسئله اصلاح شود
نایب رئیس - آقای اخگر (اجازه)

اخر - راجع بدستور عرض دارم
نایب رئیس - آقای میرزا بدالله خان (اجازه)

میرزا بدالله خان - قبل از دستور عرض دارم

نایب رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - صورت مجلس که قرائت شد نفهمیدم من اشتباه کرده بودم یا در صورت مجلس اشتباه نوشته شده ماده الحاقیه که در آخر قانون انتخابات بنده پیشنهاد کردم یکی از مواد منسوخه ماده بیست و هشت قانون سابق بود و این جادیدم قرائت نشد یا اشتباه از طرف من شده است و یا در صورت جلسه اشتباه شده است استدعا میکنم اصلاح شود

نایب رئیس - در پیشنهاد جنابعالی ماده (۲۸) ذکر نشده است

حائری زاده - پس لازم است این جمله اصلاح شود

نایب رئیس - بعد در این باب مذاکره می کنم نسبت بصورت مجلس آقایان اعتراضی ندارند؟

(گفته شد: خیر)

نایب رئیس - صورت مجلس تصویب شد
آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - يك مسئله را میخواهم بعرض مجلس برسانم و میدانم که مجلس خیلی باین مسئله توجه کرد و تمام نمایندگان نیز متوجه این مسئله بودند و چنانچه در روزنامه جات هم هست حتی مجامع راجع باقتصادیات تشکیل دادند از جوانان از طبقات تجار از علماء و راجع بفقیریکه بر مملکت ما کاری شده است از جهت زیادتی و ارادات مملکت و نقصان صادرات جامعه ملت متوجه این مسئله بودند باز اندازه این مسئله محل توجه واقع شد که بر حسب پیشنهاد يك نفر از نمایندگان يك كمسیون هم از مجلس معین شد اسم كمسیون هم معین شد (كمسیون اقتصادیات) كمسیون اقتصادیات هم تشکیل شد حالا لابد آن كمسیون مشغول مطالعه هست که راپرتی بمجلس بیاورند

یاعلمانی کرده اند و بعد معلوم خواهد شد این را خواستم قبل عرض کنم که

راجع باقتصادیات هیچ يك از وگلا مخالف نبودند بلکه تمام اهتمام داشتند از این نقطه نظر بنده هم که يك فرد ضعیفی از وگلا هستم غالباً روزنامه جات راجع باین موضوع را در نظر میگیرم در هفته گذشته در روزنامه پرتوراجع بمسئله تریاک و جامعه ملل این غلی که برای ضعف است شرحی نوشته شده بود بنده اجازه خواستم در این باب عرض بکنم چون قانون انتخابات مطرح بود نتوانستم عرض کنم بعد با حضرت آقای مدرس و آقای بهار صحبت کردم موضوع صحبت بنده راجع به چیزی بود که در روزنامه پرتور در خصوص جامعه ملل و جلسه خصوصی که در آنجا تشکیل شده نوشته بود خواستم این مسئله را بعرض مجلس برسانم که مجلس نسبت بمقر مملکت نسبت به بدبختی این ملت که سراپا فقر واقع شده ایم يك توجهی بکنند

هر کجا يك روزنه برای ماهست آن روزنه را فوراً رسد میکنند

زراعتان را چطور میکنند پس فردا هم اگر پنبه کاشتیم آن وقت جامعه ملل بگوید پنبه ایران هم میکرب دارد - حالا بنده بآن کار ندارم

شاید انشاء الله تا آن وقت میکرب معدوم شد اول مسئله تریاک را عرض کنم اداره هواید داخل چنانچه تمام آقایان مستحضرنند يك لایحه در این باب تنظیم کرد آن لایحه خیلی خوب نوشته شده بود

موسس خان و سلطان محمد خان و اعضاء داخلی يك رساله مفصلی در موضوع تریاک نوشته بودند و تحقیق هم کرده بودند که ثروت و زندگانی این يك هشت ملت که سی کرور ایرانی باشد که عضو کهن جامعه انسانیت است

آهای بشرهائیکه دلتان برای نوع بشر میسوزد که ایرانی هم عضو این جامعه هست عضو جامعه کهن بشریت ایرانی هم هست ایران هم میخواهد زندگی کند و میخواهد حیات داشته باشد این راجع بتریاک که جامعه ملل مستحضر باشند که ایران صنایع ندارد

صنایعش از بین رفته هر کجا را هم بخواهیم دست بپندازیم معدن استخراج کنیم دستمان را می اندازند

آمدیم سر معدن معدن که نشد صنایع هم که نداریم دیگر چه داریم؟ منحصر شده است معیشت و زندگانی يك ملت سی کروری این تاریخ هائی که بنده هیچ عقیده باین تاریخ ها ندارم يك ملتی که زندگانی شان از این آب قبل زراعت میشود که عبارت از دخانیات و تریاک بوده دخانیات هم که آقای آقا شیخ جلال بهتر می دانند بنده هم از شیراز خبر دارم بقدری ماله اظهار مرحمت کردند که دیگر تنباکو کاشتن و توتون کاشتن موقوف شد

در ایران چرا؟ بعلمت اینکه باید

باشد تا نمایند ماله بیايد خرابی کند آنوقت بقدری معطل شود که آب بیايد و تنباکو و توتونش بکلی زده شود و از بین برود

يك زراعتی که صد سیصد مالیات داشته باشد (بنده شمارا به حضرت عباس قسم می دهم دست از جان من بردارید) اینکه از بین رفت آمدیم سر تریاک

آقایان نمایندگان تمام این لایحه را خوانند سالی دوازده میلیون قیمت تریاک ایران است که از این دوازده میلیون دو میلیونش وارد خزانه دولت می شود دوازده میلیون دیگرش هم سراسر مملکت ایران این دوازده میلیون بشریت باید ارتزاق کند

در جامعه ملل (ای دادای بیدادای فریاد) برای حفظ نفوس بشر برای حفظ جامعه آدمیت تریاک ایران باید مسدود شود و فلان نشود این صحبت ها را کردند بعد لایحه نماینده های امریکا که حقیقتاً آن رساله خیلی با فلسفه و بامعنی و دلیلی بود بدون این که طرفداری از ملت ایران بکنند حقیقت را بیان کرده است

که ملت ایران زندگانش حالا اینطور واقع شده است

شما میخواهید این را قطع کنید ببینید زراعت این ملت این است و این محل استفاده شان است محل زندگانشان است

يك ملتی را باید اینطور باینبه سرشان را ببرید

باید این گاوها را خورده خورده تربیت کرد و از شان شیر درو شد نه اینکه سرشان را يك دفعه ببرند

این لایحه آنجا وارد شده است بعد از اینکه این لایحه را خوانده اند

بنده دیدم بعضی از اعضاء آن جامعه توجهی کردند و انصاف دادند و گفتند که باید در این باب مطالعه شود بعد نوشته است در این موضوع جلسه خصوصی شد و جلسه سری

بنده بقدری در این باب وحشت دارم که این جلسه خصوصی و جلسه سری کشد چه خواهد بود و چه می شود و چه اطلاعی دارند

بنده که از شما و از ضعیفان هستم بقدری که باید فقر و مشقت این ملت را بعرض شماراندم

آقای مدرس فرمودند که این قسمت هم در هیئت پیش آقای رئیس الوزراء مطرح بود و ایشان اظهار کردند که بنا است يك هیئتی از جامعه بیايد در ایران مطلع شوند که ببینند این رساله را که متخصصین آمریکائی عین حقیقت عین واقع را نوشته اند و طرفداری از ما نکرده اند نوشته اند

ایرانست و این زراعت تریاک در کجای

ایران زراعت می شود و مصرف و مدخلش چه چیز است

این وقایع را خواستم بعرض شما برسانم و دریایان عرض هم عرض میکنم یک نفر از آقایان نمایندگان فرمودند که شهوت تکلم ندارم

بنده شهوت تکلم دارم یعنی چه درد را که فهمیدم ناچار فریاد بزنم نمی توانم فریاد بزنم دواش را هم باید بگویم حالا کسی نمیشنود نشنود و او در مجلس شورای ملی است در مجلس شورای ملی بنده بعرض وگلا نرسانم و در این جا این را فریاد بزنم که جاع عرض کنم

يك عرضی هم داشتم راجع بكمسیون اقتصادیات و از مخبر محترمش که مجلس این كمسیونها را که انتخاب کرده برای تقسیم کار است

این مسئله تریاک و مسئله زراعت و تجارت عقیده بنده این است که هفته یکمرتبه مخبر كمسیون اقتصادیات در مجلس خبر بدهد که در دنیا چه شده است راجع بتریاک چه شده است

راجع بزراعت چه شده است این يك مسئله مسئله دیگر که میخواهم حال عرض کنم و از این اجازه که دارم استفاده کنم

مگر اینکه خدا یکفرجی بکنه سال دیگر (بنده نمیخواهم بگویم طرف دار رعیت هستم خیر طرفدار خودم هستم) و والا سال دیگر با این ترتیب کسی پیدا نمیشود که او بندی کند و نان بدهد

چون اداره ارزاق رفته است هر رعیتی هم که یک خوراک گندم دارد گرفته است برای نان تهران

بنده نمی گویم طرفدار آن رعیت هستم همان طور که لایحه اش پیشنهاد شد چهار هزار نفر در شهر یارمی میرد گفتند بمیرد

بنده طرفدار آن ها نیستم ولی این شکم نان میخواهد

بنده بشما عرض میکنم با این ترتیبی که واقع شده است و این طوری که اداره ارزاق بارها یاسخت گیری میکنند

سال دیگر نه در همدان نه در عراق نه کرمانشاه نه زنجان نه آذربایجان شما رعیت ندارید حالا که این طور است آقایان ما نمایندگان طهران تنها که نیستیم نماینده بدبخت هائی هستیم که زبان شان را به داده اند عقاید سیاسیشان را به داده اند امنیت و اطمینان و همه چیز شان را داده اند با که بیائیم این جا و بگوئیم بنده عرض میکنم سوال کنید

حمله بردولت نیست همه آقایان می دانند که بنده نهایت اطمینان را بر رئیس دولت و وزراء دارم

اما سوال را هم میکنم من می گویم آخر چه فرق میکند رعیت طهران با رعیت عراق

بنده به آقایان عراقی و بیات عرض کردم
آقایان شما خبردارید کاغذهایی که از عراق
به رسیده هر رفته بیکه که یک خروار کنند
دارد سر آن را فلفل میکنند پس رعیت چه کار
کنند؟ مگر نباید سال آتی به برای شازراعت
کنند؟
اینها یک مسائلی است که باز هم عرض می
کنم راجع بکمیسیون اقتصادیات است که
مسئله زراعت و تجارت و اوراق صحبت کنم
این عرایض بنده بود که به عرض مجلس
رساندم
جمعی از نمایندگان - صحیح است
نایب رئیس - راجع بکمیسیون اقتصادیات
که از طرف مجلس انتخاب شده راپورتی
رسیده که در همین جلسه به عرض مجلس
خواهد رسید. یک جمله راجع بتاریخ ایران
اظهار کردند لازم میدانم جواباً عرض
کنم: بهترین معرف از برای ملت و قومیت
سکنه هر مملکت و از برای ترقیات عالییه او
تاریخ اوست و تاریخ ایران هم همیشه
مشعشع بوده است
آقای طهران (اجازه)
آقا شیخ محمدعلی طهرانی - تقریباً
دردوماه بلکه چهارماه قبل از طرف انجمن
اصناف تبریز یک کاغذی بنده نوشته
شد که مالیاتی وضع کرده اند بر کتاب
فروشها و خواش می کنم که این مسئله
را به عرض مجلس برسانید بعد کم کم مالیات
بر صنف کفش دوز و بر صنف دیگر وضع
شد. بر اثر جدیت آقایان نمایندگان تبریز که
با وزارت مالیه مذاکره کردند علی المجمله
موقوف شده لیکن بنام عجلاته چون وضع
مالیات بر اصناف مغالاف با اصل ۹۶ و ۹۷
۹۱ قانون اساسی است از این جهت است
تقاضا می کنم راپورت مالیه نوشته شده بعد از
این چیزی را که مجلس تصویب نکرد نگیرند
و وضع مالیات نکنند این یکی از عرایض بود
عرض دوم من این است که تقریباً زیاده
از سه یا چهارماه است که لایحه قند در
مجلس تصویب شده و با جدیتی که آقای
رئیس الوزرا در مسئله راه آهن ایران دارند
هنوز در وزارت فوائد عامه باینکه در مجلس
مذاکره شد که پس از دوماه این لایحه خط
آهن بمجلس می آید
بهیچوجه من الوجوه اصلاً مذاکره راه
آهن نیست
باین جهت بنده تقاضا میکنم امر
شود بوزارت فوائد عامه که علت تأخیر
پیشنهاد لایحه خط آهن چیست هرچه
مقتضی شد باید بمجلس اخطار کنند که
مجلس مردم بدانند که در این دوره لایحه
خط آهن تصویب نمی شود و بیش می رود یا
خیر؟
سوم از مطالبی که میخواستم بطور
اختصار عرض کنم این بود که تقریباً در دو
ماه و نیم قبل یاسه ما قبل راجع بکنفرانس

تجدید اسلحه اول کسی که در مجلس از وزارت
خارج سوال کردند
بنده بودم بعد آقای سید یعقوب بعد
سایرین هم سوال کردند بعد برائز مذاکره
که آقای تقی زاده در این جا کردند سایرین
حاضر شدند وزیر خارجه هم حاضر شد و
یک بیاناتی کردند که هنوز آن بیانات ماها
را افشاء نکرده و چون مسئله مسئله مهمی
است اگر چه هر نوع اقدامی که برخلاف
استقلال ایران از هر کسی باشد بهیچ وجه
رسمیت ندارد
لیکن مقتضی دانستم که امر شود وزیر
خارج به بازتشریف بیاورند در کمیسیون یا
در مجلس آنچه که تا امروز عملیات شده راجع
بکنفرانس تجدید اسلحه برای ما بیان
کنند اسباب افشاء و افشاء ملت ایران بشود
بعضی از نمایندگان - دستور
نایب رئیس - وارد دستور شویم؟
(گفته شد بلی)
آقا سید یعقوب - بنده مطابق نظامنامه
در یک کلمه ای آقای نایب رئیس فرمودند
اجازه می خواهم توضیح عرض کنم.
نایب رئیس - بفرمائید
آقا سید یعقوب - در موضوع تاریخ
که بنده عرض کردم برخورد بر خود مجلس
معلوم بود که بنده حال یک قدری صعبانی
بود و الا تاریخ ایران معلوم است قدمت
خدمت و تمدن و دانیائی و مقدم بودن ایران
بر همه کس معلوم است نه اینکه بنده بخوام
نسبت بتاریخ یک توهینی کرده باشم.
نایب رئیس - اگر آقایان موافقت
بفرمایند راپورت کمیسیون اقتصادیات
حاضر شده قبل به عرض مجلس برسد.
(گفته شد صحیح است)
(راپورت کمیسیون اقتصادیات بشرح
آتی قرائت شد)
بطوری که در ضمن خبر شماره (۱)
به عرض رسانیده است در تعقیب اصولیکه
کمیسیون اقتصادیات در نظر گرفته
بود اولاً قسمت راهها را مطرح شور قرار
داده و در جلسات عدیده با حضور آقایان
رئیس دولت و وزیر مالیه و وزیر فوائد عامه
و رئیس کل مالیه و سایر آقایانی که حضورشان
لازم می بود نسبت به ضرورت مرمت کامل
راههای ساخته شده سابق و ساختن راههای جدید
از قزوین بتهران - از طهران ببوشهر -
از طهران بمحمره - از تهران به بار فروش
مازندران و از مشهد از یک جانب به دزدآب
و از طرفی به همدان و نگاهداری دائمی این
طرق بوضع مطلوب و ضمناً تهیه وسایل
تدریجی ساختمان راه آهن مذاکره موافقت
حاصل و مطابق اطلاعات واصله از مستشار
وزارت فوائد عامه (مسترمجل) از مبلغ
هفتصد و بیست و پنج هزار تومان باجهای
راه واصله در حدود ۳۱ هزار تومان به مصرف
مرمت می رسیده و برای

ساختن راههای جدید فوق الذکر سی و هفت
صکرو تومان برآورد خرج نموده
بودند
قسمت دیگر اقدامات فوری ممکنه
برای فراهم نمودن موجبات ازدیاد و سایل
بهودی و ترقی وضعیت فلاح و فزونی
محصول لازم میبود و با همه ضرورت نظر
به ضیق مالیه موافقت حاصل شد که عجلاتاً در
حدود سالی یک صد هزار تومان به مصرف
ازدیاد آب از قبیل بستن سدهای لازم آباد
نمودن قنوت باثربه یا احداث قنوت ممکنه
رسانیده شود
چون در نتیجه موفقیت به مقاصد فوق
مستلزم ایجاد منبع هایدی میبود که وضع
مالیاتی جدید با شرط اختصاص فقط به
مصارف فوق پیش نهاد مجلس شورای ملی
شود
لهذا با رعایت شرط فوق و رعایت
آنکه متدرجاً در ظرف سه سال با زودتر بکلی
اخذ باج از طرق و شوارع موقوف گردد
راجح بوضع مالیات به دو قسم منقسم شد
یکی برای ایجاد واحداث راه آهن که از
ممر اخذ مالیاتی خاص از واردات قند و
چای و شکر اهتمام بعمل آید و دیگری
به جهت مرمت و نگاهداری راههای ساخته
شده و ساختن راههای فوق الذکر بشکل
شوشه و مبلغ اختصاص برای فلاح که
مالیات خاصی باملاک و مستقالات واقعه در
نواحی و محل آن طرق و واردات ایجاد
پیشنهاد مجلس شورای ملی شود و در چند
جلسه مواد مالیات های مذکوره فوق طرح
و با اصلاحاتی تصویب و موافقت حاصل شد
که از طرف دولت تقدیم بمجلس شورای ملی
شود و شد است
در نتیجه این قسم برآورد شد که از
عوائد قند و شکر و چای به تصویب مالیات
خاص چنانکه در مجلس شورای ملی تصویب
شد سالی در حداقل هفت صکرو تومان و
از عوائد مالیات دیگر بشرح مروضه سالی
سه صکرو تومان عایدی جدید حاصل خواهد
بود و با اعتبار هم چو عوائد بطوری که در
نظر گرفته شده موفقیت به مقاصد فوق
اشکال و مانعی نخواهد داشت
قسمت دیگر که دو کمیسیون مذاکره
و نتیجه آن بوسیله اعضاء کمیسیون در مجلس
شورای ملی عرضه و پیشنهاد و تصویب شد
آزاد بودن ورود هر گونه ماشین آلات
و ادوات فلاحی از حقوق گمرکی و باج راه
که یک قسمت موفقیت در اصلاحات فلاحی
را کمک نماید
برای ازدیاد زراعت چای و اتخاذ اصول
صحیه از حیث پرورش محصول آن
مذاکرات زیاد بعمل آمده و در نتیجه وزارت
مالیه راجع به بودجه آن موافقت حاصل
نمود و وزارت فوائد عامه بر آن شد که نخست
متخصصی مجرب استخدام و دعوت نماید
تا در تحت اصول صحیح اقدام و مقصود

بوجه نیکو حاصل شود
کمیسیون اقتصادیات در عین انجام
مسائل فوق نسبت به مساعدت در احیای
کارخانجات قند سازی و ریسمان تابی - احداث
کارخانجات مفیده - ایجاد بانک فلاحی -
بستن سدها و فراهم نمودن ازدیاد آب و
موجبات احیاء و فزونی محصولات فلاحی
ازدیاد وسایل حامل ابریشم بطرز علمی و
صحیح - موجبات رفع نواقص قالی و سایر
صنایع مملکتی برای موفقیت در میدان
مبارزه همکاری و اتخاذ ترتیبی کاستن از
استعمال تجملات و غیره مذاکراتی طرح
نموده
ولی چون کمیسیون اقتصادیات کمیسیونی
است مبتکر و ضمناً از بسی نقاط نظر معتقد
است که همواره هر نقشه و فکری راپس از
صورت عملی پیدا نمودن و موفقیت ذکر
نماید امیدوار است در مواقع مقتضی نسبت
به هر قسمت دیگر از برخورداری خود
خاطر محترم نمایند گمان عظام را آگاهو
متوجه سازد مخیر کمیسیون اقتصادیات
کیخسرو شاه رخ
نایب رئیس - آقای مدرس راجع به این
موضوع فرمایشی داشتید؟
مدرس - مذاکره باید کرد؟
نایب رئیس - مطرح شدنش موکول
باجازه مجلس است اگر آقایان موافق
باشند طبع و توزیع شود بعد در هر جلسه که
مقرر بفرمائید مطرح شود
از طرف نمایندگان - صحیح است
نایب رئیس - یک سهولت نسبت بماده
العاقیه پیشنهادی آقای حائری زاده شده
است قبلاً هم آقای حائری زاده بآن
اشاره کردند اگر مجلس موافقت دارد هر دو
ماده که محل اختلاف است به عرض برسد
بعد هر طور که بفرمایند عمل شود ۱۰ اولاً
ماده ۲۸ تصویبی جدید به عرض مجلس
می رسد
(بشرح ذیل خوانده شد)
ماده ۲۸ - انتخاب کنندگان پس از
گرفتن تعرفه بلافاصله بدون اینکه از انجمن
خارج شوند ورقه رأی خود را در حضور
نظار درجه به رأی انداخته تعرفه خود را
به منشی انجمن می دهند که باطل نموده به صاحب
آن مسترد دارد
نایب رئیس - البته مقصود از این
ماده چنانچه همه آقایان در نظر دارند
این است که در حین که بگردند و در
همان مجلس رأی بدهند ولی ماده ۲۸
قانون سابق اشاره بآن ترتیب سابق دارد
نایب رئیس - تصویب شد
دستور امروز اولاً بقیه شور ثانی خبر

که دارند گمان تعرفه بعد از حضور در انجمن
این است که به عرض مجلس میرسد
(ماده ۲۸ سابق بشرح ذیل قرائت
شد)
ماده ۲۸ - هر يك از دارندگان ورقه
تعرفه پس از ورود بمجلس انتخاب در کمال
آرامی تعرفه ورقه رأی خود را بیکدیگر از
اعضاء که برای اینکار معین شده است می
دهد گیرنده تعرفه نمره تعرفه را بصورت
بلند میگوید تا منشی انجمن نمره را در کتابچه
ثبت تعرفه پیدا کرده نشان کند پس از نشان
کردن نمره گیرنده تعرفه آنرا باطل نموده
بصاحبش روی نماید و ورقه رأی او را بدون
نگاه کردن درجه به انتخاب می اندازد
صاحبان تعرفه با احتیاط مواردی که تجزیه
انتخاب لازم شود تعرفه باطله خودشان را
محفوظ خواهند داشت انتخاب کنندگان
پس از دادن ورقه رأی و پس گرفتن تعرفه
باطله در صورت تنگی جا و اخلاص نظم و
ترتیب انتخاب بامر رئیس ار مجلس انتخاب
خارج میشوند
نایب رئیس - آقای کازرونی
(اجازه)
کازرونی - این دیگر محتاج بمذاکره
نیست یک ماده را بجای ماده دیگر مجلس
تصویب کرد درج بین این دو ماده که ممکن نیست
یک ماده که در مقابل ماده دیگر تصویب
شد بالطبع ماده اولیه ملغی است نهایت این
است که ایشان فراموش کردند در ضمن موادی
که پیشنهاد کردند که رأی بالغاء آنها بدهند
ذکر بکنند و حال آنکه این هم چندان
لزومی ندارد زیرا ماده قبل ملغی است و ماده
جدید قائم مقام آن است ولی حالا بالاخره
باید برای لغو کردن ماده قدیم رأی
گرفت و چیزی نیست که قابل مذاکره
باشد
نایب رئیس - آقای سلطانی
(اجازه)
سلطانی - بنده هم همین طور میخواستم
عرض کنم
نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب
(اجازه)
آقا سید یعقوب - بنده عرضی ندارم
نایب رئیس - آقای یاسائی
(اجازه)
یاسائی - بنده هم با آقای کازرونی
موافقم
نایب رئیس - رأی می گیریم باضافه
کردن ماده ۲۸ سابق چون در پیشنهاد
اشاره بماده ۲۸ سابق نشده بود بنابراین
اگر مجلس تصویب بفرمایند جزو مواد محفوظه
می شود
آقایانی که تصویب میفرمایند قیام
فرمایند
(اغلب قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب شد
قانون سابق اشاره بآن ترتیب سابق دارد
دستور امروز اولاً بقیه شور ثانی خبر

کمیسیون قوانین مالیه راجع به معافیت
اتوموبیل کبریت سازی است ولی راپورتش
هنوز از کمیسیون نرسیده
آقای فاطمی
(اجازه)
فاطمی - در جلسه گذشته چون در
کمیسیون اکثریت نشد نتوانستم آن را
بعارض کنم
امروز کمیسیون منعقد میشود راپورتش
تقدیم و در جلسه دیگر مطرح میشود
نایب رئیس - آقای اخگر
(اجازه)
اخگر - چنانچه در جلسه سابق عرض
کردم پیشنهاداتی بکمیسیون مبتکرات
رسیده است و حالا سه کمیسیون عرض میشود
و این پیشنهادها باید در مجلس مطرح شود
آنچه که باید در شور و در آنچه قابل توجه
است قبول بشود
بعضی از این پیشنهادها هم خیلی مفید
بوده ولی بواسطه تنگی مجال مطرح نشده
است که معلوم شود قابل توجه است یا نه
همان طوری که در جلسه سابق عرض کردم
استدعا میکنم در اول جلسه راپورتها را
حاضر است مطرح شود اگر قابل توجه است
قبول بشود و اگر قابل توجه نیست رد
شود
نایب رئیس - آقای کازرونی
(اجازه)
کازرونی - بنده مخالفی با پیشنهاد
آقای اخگر ندارم لیکن میخواستم تذکر
بدهم که خوب است آقایان مساعدت بفرمایند
قانون بلدی که تجدید نظر شده جز دستور
شود معنی مشروطیت ما چه چیز است؟
نایب رئیس - نسبت به پیشنهاد آقای
اخگر مخالفی نیست؟
(گفته شد خیر)
نایب رئیس - معذالک رأی می گیریم
(خطاب با آقای اخگر) خوبست تعیین بفرمائید
که چند عدد از آن راپورت های کمیسیون مبتکرات
مطرح شود
اخگر - هفده فقره راپورت است هر
کدام را مطرح میفرمائید بفرمائید
نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد
آقای اخگر
آقایانی که تصویب می کنند قیام
فرمایند
(اکثر قیام نمودند)
نایب رئیس - تصویب شد
طرح پیشنهادی آقای یاسائی راجع به
استعمال تریاک مطرح است
(خبر کمیسیون مبتکرات راجع
ب طرح فوق بشرح ذیل خوانده
شد)
کمیسیون مبتکرات طرح آقای
یاسائی را در خصوص منع تریاک مورد
شور و دقت قرار داده اساس این طرح را
قابل توجه دانسته و تقاضا دارد بکمیسیون

مخصوص ارجاع گردد
نایب رئیس - آقای یاسائی
(اجازه)
یاسائی - اگر مخالفی داشت بنده عرض
میکنم
نایب رئیس - آقای بهار
(اجازه)
بهار - بنده در این باب عرضی
ندارم
نایب رئیس - آقای کازرونی
(اجازه)
کازرونی - بنده عرضی ندارم
نایب رئیس - آقای دکتر آفایان
(اجازه)
دکتر آفایان - موافقم
نایب رئیس - آقای ارباب کیخسرو
(اجازه)
ارباب کیخسرو - موافقم
نایب رئیس - مخالفی نیست؟
آقا سید یعقوب - بنده مخالفم
نایب رئیس - بفرمائید
آقا سید یعقوب - این طرح خیلی
خوب طرحی است اما اینکه کمیسیون
مخصوص معین شود غالب آقایان که در
کمیسیون هستند گمان میکنند دیگر کسی
نباشد که برای این کمیسیون خصوصی
انتخاب شود باین جهت بنده پیش نهاد
میکنم یا بکمیسیون قوانین مالیه یا بکمیسیون
فوائد عامه برود یا اینکه خیر همان
کمیسیون قوانین مالیه را بنده پیشنهاد می
کنم که عملی بشود والا کمیسیون مخصوص
بنده گمان نمیکنم عملی شود
مخیر - علت اینکه کمیسیون مبتکرات
پیش نهاد کرده است که یک کمیسیون مخصوص
انتخاب شود این است که منع تریاک در
داخله ایران هم از حیث مربوط بودن به
امور خیلی اهمیت دارد و هم از حیث مربوط
بودن بامور سیاسی
این است که به کمیسیون مبتکرات
پیشنهاد کرده است کمیسیون مخصوصی
انتخاب شود که ملاحظات متافع و مضار بیکه
از این حیث عاید داخل میشود و همین طور
خساراتی که بمالیه وارد می شود و از کجا
این خسارات جبران بشود اینها در آن
کمیسیون مخصوص بدقت مطالعه شود
ولی از نقطه نظر اساسی البته از یک
قسمت مربوط بکمیسیون عدلیه است و از یک
قسمت مربوط بکمیسیون داخله و از قسمت دیگر
بکمیسیون فوائد عامه
از این جهت کمیسیون مخصوصی در
خواست شده که بطور دقت در تمام اطراف
و جوانبش مطالعه بکنند که یک راپورت
صحیحی بتواند بمجلس تقدیم کند
نایب رئیس - آقای محمد هاشم میرزا
(اجازه)
محمد هاشم میرزا - بنظر بنده این
کمیسیون مخصوص کمیسیون حفظ الصحه

است که مربوط بمعارف است اصلاً منع
استعمال تریاک از نظر حفظ الصحه است بعد
اگر منع شد از آن کمیسیون بیک کمیسیون
دیگر برود
مخیر - خوبست اساساً راجع بقابل
توجه بودنش رأی بگیری بعد راجع به
کمیسیون
نایب رئیس - آقای سهراب زاده
(اجازه)
سهراب زاده - بنده هم در موقع
ارجاع بکمیسیون عرایضم را خواهم
کرد
نایب رئیس - آقای مدرس
(اجازه)
مدرس - بنده عقیده ام بر اینستکه باید
بکمیسیون عدلیه برود
کلام بر سر مالیه نیست کلام بر سر ضرر
داشتن و تلخ بودن نیست که کمیسیون معین
کند که تلخ است یا نیست
این لایحه را اگر ملاحظه فرمودید
مجازات است که از برای تریاک کشی که تریاک
می کنند که آن تریاک کشی که تریاک
کشیدن برایش ضرر دارد اگر بکشد باید
مجازات شود الا از حیث حفظ الصحه گویا
محل شبه نباشد که به کمیسیون رجوع
شود
نایب رئیس - نسبت باصل مذاکره
کافی است؟
(گفته شد بلی)
نایب رئیس - رأی می گیریم بقابل
توجه بودن این طرح
آقایانی که قابل توجه میدانند قیام
فرمایند
(اکثر قیام نمودند)
نایب رئیس - قابل توجه شد
نسبت بکمیسیون هر کدام از آقایان
نظری دارند کتباً پیشنهاد بکنند
آقای شریعت زاده
(اجازه)
شریعت زاده - چون بنده تصور می
کنم علت اصلی در تقدیم این طرح رفع
مضرات تریاک است
از این نقطه نظر فرمایشات شاهزاده
محمد هاشم میرزا را موجه می دانم و تصور
میکنم اول کمیسیون صلاحیت دار کمیسیون
معارف است
البته ممکن است در آن جا نظری
اتخاذ شود و بکمیسیون های دیگر هم در
صورتیکه ضرورت داشته باشد اخطار شود
عقاید آنها را هم جلب کنند
در هر صورت مرجع اصلی کمیسیون
معارف است
نایب رئیس - پیشنهاد شاهزاده محمد
هاشم میرزا قرائت می شود
(بشرح ذیل قرائت شد)
بنده پیش نهاد می کنم بکمیسیون
حفظ الصحه و معارف رجوع شود

محمد هاشم میرزا - آنچه که بنده عرض کردم مقصود این بود که يك طرحی باید قابل اجرا باشد و باید کمیسیون حفظ الصلحه از نقطه نظر صحت آن را ببینند و يك ترتیبی بدهند که ممکن الاجراء باشد

الان چندین هزار نفر ممکن است در مملکت ما انبوهی و مبتلایان بایون باشند حالا اگر در کمیسیون عدلیه معین شود که هر کسی تریاک کشید او را فلان مقدار حبسش کنند فایده ندارد

کمیسیون حفظ الصلحه باید اولاً ترتیب اجرای آن را بدهد

بعد که يك نظامنامه و ترتیبی برای آن معین کردند آن وقت برای متخلفین آن مواد جزا معین میکنند

هر وقت نوبت جزا رسید البته بکمیسیون عدلیه خواهد رفت

ولی اولاً و مستقیماً بکمیسیون حفظ الصلحه باید برود

مخبر مقصود از این پیشنهاد این نیست که بخواهیم تازه بهیم ترك تریاک چه مانع صحتی دارد بانه که تازه بکمیسیون حفظ الصلحه برود که آنجا ببینند ضرر دارد یا ندارد

این يك مسئله است بدیهی و معلوم شده است که ضرر دارد

بنده هیچ مناسبتی مابین این پیش نهاد و مراجعه بکمیسیون حفظ الصلحه نمی دانم

نایب رئیس - رأی می گیریم پیش نهاد شاهزاده محمد هاشم میرزا آقایان تصویب کنندگان قیام فرمایند

(چند نفر قیام نمودند)

نایب رئیس تصویب نشد

پیش نهاد آقای مدرس و اسائی در يك زمینه است و هر دو ارجاع بکمیسیون عدلیه است (شرح ذیل قرائت شد)

پیش نهاد آقای مدرس - بنده پیش نهاد می کنم بکمیسیون عدلیه بنده عرض می کنم بعضی از نمایندگان - مربوط به ما نیست که قبول می کنید

کازرونی - بنده مخالفم

نایب رئیس - بفرمائید

کازرونی - عرض میکنم این قانون را نوشته اند برای اینکه ببینند و اما تریاک کش را چه طور باید مجازات کرد قبل از اینکه ما يك قانونی برای منعش وضع کرده باشیم

اولاً این قانون باید برود بیک جایی و تصویب کنند که آیا کشیدنش باید ممنوع باشد یا نباشد و اگر ممنوع است برای جلوگیری چه اقدامی میکنند

از يك طرف بنده ملاحظه می کنم كاملاً مربوط به مالیه است

چون ضرر بمالیه می خورد و باید يك قانونی از نقطه نظر مالیه وضع بکنند از يك طرف دیگر مربوط بکمیسیون فواید عامه است

از طرفی هم بالاخره در کیفیت اجرای مربوط می شود بکمیسیون عدلیه و نهایت يك قسمتهای مجازاتی دارد آقایان تصدیق می فرمایند که ما در اکثر قوانینی که وضع کردیم يك موادی هم راجع به مجازات در آنها ذکر شده است

پس این قانون هم باید بکمیسیون عدلیه ارجاع شود برای تعیین مجازات مرتکبین آن و هم چنین چون قسم اعظمش مربوط به مالیه است بکمیسیون قوانین مالیه باید يك کمیسیون خاصی رجوع شود که مرکب از هر يك از این کمیسیون ها باشد نایب رئیس - برای اینکه پیش نهاد آقای اسائی و مدرس میهم نماند قبلاً خوبست نظریه آقایان معلوم شود این طرح که به کمیسیون عدلیه ارجاع شد آیا برای کمیسیون عدلیه که معلوم شد فاطح خواهد بود یا باید راپورت آن بمجلس بیاید

مدرس - بنده نظرم این نیست که در کمیسیون عدلیه قطع شود البته کمیسیون باید در آن نظر کند و در مرتبه بمجلس بیاید این نظر بنده است

نایب رئیس - پس همین طور اصلاح می شود رأی می گیریم پیش نهاد آقای مدرس و اسائی بترتیبی که عرض شد آقایانی که موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد طرح قانونی آقای سهراب خان قرائت می شود

(خبر کمیسیون مبتکران راجع بتعلیم عمومی بشرح ذیل خوانده شد)

طرح قانونی - سهراب خان ساکنان راجع بتعلیمات ابتدائی عمومی در کمیسیون مطرح مذاکره گردید پس از مذاکرات زیاد اساساً طرح مزبور را کمیسیون قابل توجه دانسته پیشنهاد مینماید بکمیسیون معارف مراجعه شود

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده عرض میکنم که این طرحی است که حتماً ستلزم مخارج است ما همیشه صحبت میکنیم تعلیم عمومی بلی بنده هم خیلی میل دارم که در علم و تربیت از امریکام جلو بیفتیم اما بگفتن حلوای دهان شیرین نمیشود نه اینکه همیشه بگوئیم تعلیمات در مملکت ما اجراء شود آخر فکر پولش را هم بکنیم بنده که يك نفر از نمایندگان هستم نمیتوانم رأی بدهم که مالیات دیگری وضع شود شما می بفرمائید تمام افراد مملکت ملائکه خواهند شد

بنده که نمی توانم رأی بدهم که افراد ملائکه بودند این طرح مستلزم يك مخارجی است و آیا کمیسیون محترم در این موضوع با نماینده دولت مذاکره کرده اند یا اینکه همین طور تصویب کرده اند

بنده هم خیلی عشق به معارف دارم اما مخارج دارد و در صورت نبودن پول چه فایده دارد

حالا اگر ما بیائیم و در مجلس باین طرح رأی بدهیم رأی مجلس بی اثر مینماید چون ما از مالیه واز خزانه دولت اطلاع داریم و لایحه خرج و دخل در دستمان است از این جهت بنده مخالفم

مخبر - فرمایشات سابق آقای آقا سید یعقوب مخالف با فرمایشات امروزشان بود تعلیمات ابتدائی عمومی يك چیزی است که هیچکس در این مملکت منکرش نیست و بایستی در این مملکت بهر وسیله که ممکن است تعلیمات عمومی اجراء شود فقط ایرادی که فرمودند این بود که آیا کمیسیون در نظر گرفته اند که این طرح مخارجی دارد بانه و بطور قطع فرمودند که اگر مخارج داشته باشد بنده حاضر نیستم رأی بدهم خیلی خوب حضرت عالی رأی ندهید

شاید خیلی از آقایان باشند که حاضر باشند برای تعلیمات عمومی رأی بدهند علاوه عجلاتاً موضوع بحث ما این نیست

موضوع بحث این است که اگر از خود آقای آقا سید یعقوب بپرسند که تعلیمات ابتدائی عمومی در مملکت لازم است یا نه

خواهند فرمود لازم است کمیسیون مبتکران تشکیل میشود برای اینکه در پیش نهاد هائی که بآن کمیسیون میرسد مطالعه کند و ببیند قابل توجه است یا نه

والیه کمیسیون مبتکران طرح تعلیمات ابتدائی را قابل توجه که میدانند سهل است قابل تعقیب هم میدانند و اگر به قسمت اخیر راپرت مراجعه بفرمائید ملاحظه خواهید فرمود که در آنجا پیشنهاد کرده ایم که این طرح پس از قابل توجه شدن بکمیسیون معارف برود و البته آن کمیسیون هم در اطراف آن مطالعه میکنند و راپرت خودشان را بمجلس تقدیم مینمایند

رئیس - آقای حائری زاده

حائری زاده - بنده موافقم و استدعا میکنم که خود طرح هم خوانده شود تا آقایان مسبق شوند

نایب رئیس - آقای فاطمی (اجازه)

فاطمی - بنده هم با خود طرح و هم با قرائت آن مخالفم و هیچ مخالفتی هم با تعلیمات عمومی و اجباری ندارم ولی ما همیشه باید طرفدار يك کاری باشیم که صورت

عمل هم بخود بگیرد البته کمیسیون مبتکران وظیفه اش این است که هر طرحی که به آنجا مراجعه شود ملاحظه کند و ببیند که قابل توجه است یا نه

اما قابل توجه یعنی چه از نقطه نظر بدی و خوبی؟ بنده هم میگویم که تعلیمات ابتدائی اجباری است ولی کمیسیون مبتکران باید ببیند که امروز وسائلش موجود است یا نه بودجه اش هست معلمینش هست مدیر هایش پیدا میشود یا نه

آنوقت این طرح را قابل توجه بدانید والا از اینکه يك رفع زحمتی از خودتان بکنید و در مجلس هم يك كلمات خوبی گفته شود اینكه فایده ندارد

اول باید دید که امروز وسائلش موجود است یا نه و فایده دارد که این طرح قابل توجه بشود یا نه

بعد به يك کمیسیونی هم مراجعه شود و هی مردم هم منتظر باشند که چه وقت از آن کمیسیون ثانوی بیرون خواهد آمد پس امروز اشکالات آن را میگوئیم و میگوئیم که بودجه برای آن نداریم معلم نداریم

مگر ما از وضعیت مملکت خودمان خبر نداریم؟ با تمام این اشکالات بنده عرض میکنم که این طرح بعقیده من امروز قابل توجه نیست

نایب رئیس - آقای حائری زاده (اجازه)

حائری زاده - بنده حقیقتاً بسامه خود و رفقای خود خیلی سنکین می آید که امروز در مجلس شورای ملی صحبت تعلیم اجباری که میشود يك لعن مخالفی هم بلند شود که پول نداریم اگر مالیات مملکت دو مقابل بشود من معتقدم که باید مقدمات تعلیم اجباری فراهم شود برای اینکه هر وقت هم بخواهیم مقدمات آن را هم تهیه کنیم همین حرفهاست

حکومت شوروی همسایه ما نصف عایدات مملکتش را صرف صحیه و معارف میکند خیلی غرابت دارد که این مملکت شش صد هزار تومان خرج معارفش بشود! بالاخره باید يك دوری این قدم را برداشت و بنده از نماینده محترمی که این طرح را پیشنهاد کرده ماند تشکر میکنم و استدعا میکنم که يك کمیسیون خاصی برای رسیدگی باین کار معین شود که در آن مطالعه کنند و زودتر راپرت آنرا بمجلس بیاورند

نایب رئیس - آقای دستغیب دست غیب - موافقم

نایب رئیس - آقای سلطانی سلطانی - موافقم

نایب رئیس - آقای اسائی اسائی - موافقم

نایب رئیس - آقای کازرونی (اجازه)

کازرونی - بنده عقیده ام این است و ناشایست میدانم که مجلس شورای ملی در يك امور تقریبی قدم بزند ...

(همه بهین نمایندگان - این طور نیست)

کازرونی - گوش بدهید گوش بدهید شوخی می کنند

اما در موضوع تعلیم عمومی رجالاً و نساءً مسلم است کمیسیون مبتکران که موافق است سهل است تمام مردم هم موافقت اما آیا پولش را داریم و وسائلش را داریم و آیا با وزیر مشغول مشورت کرده ایم؟

در قانون مصر ح است که باید وزیر مشغول را آورد و با او استشاره کرد آیا کمیسیون مبتکران و وزیر مشغول را خواسته است و با او مشورت کرده است که عملی بشود یا نه؟

آیا شایسته این بود که ما يك چنین قانونی را بیاوریم در مجلس و آن وقت بگوئیم پولش را نداریم آیا انعکاس این کار خوب است؟

بنده هم فردا پیشنهاد میکنم بیست و پنج کشتی دربندان و بیست و پنج موشک و موشک شکن در دریاهای مملکت بيفتند برای حفظ خلیج فارس برای حفظ حلقوم مملکت کسی مخالفش است؟

واقعا کسی مخالف است که ماداری چنین کشتی هائی باشیم؟

اگر کشتی نداشته باشیم که خلیج را نمیتوانیم محافظت کنیم و آیا کسی مخالف است که مایک راه آهن تحت الارضی داشته باشیم

بسیار خوب هم هست ملل متقدمه هم همه دارند بالاخره بنده قانوناً حرف میزنم و میگویم که کمیسیون مبتکران و وزیر موظف را آورده است و با او مشورت کرده است یا نه؟

اگر با وزیر مشغول مشورت نکرده اند آن وقت این قابل این نیست که در اطرافش مذاکره بشود و همینطور چوب انداز که خوب نیست و آوردن يك چیزهای غیر جدی به مجلس اسباب سر افکندگی و رسوائی است

نایب رئیس - آقای سهراب خان (اجازه)

سهراب خان - بنده عرض میکنم چون طرح پیشنهادی بنده را آقایان نمایندگان مطالعه نکردند اینطور حرف میزنند اصل مقصود در این پیشنهاد طرح قانونی این بوده است که تحمیلی بردول نشود

اگر آقایان نمایندگان طرح را مطالعه بفرمایند ملاحظه خواهند فرمود که مخارج بر سه قسم منقسم شده بیک از طرف

دولت قسمت دیگر از طرف اولیای اطفال و يك قسمت هم از طرف اهالی این طرح مثل دربندان نیست

این طرح يك طرحی است که ممکن است با بودجه امروز عملی و اجرا شود بنده در مدت يك سال مطالعه کرده ام و پس از مطالعات زیاد دیدم علاج دیگری ندارم غیر از اینکه باین ترتیب تعلیمات ابتدائی اجباری را به مجلس پیشنهاد کنم و اگر این پیشنهاد در مجلس قبول شود از همین اسمال ممکن است این قانون را اجرا کرد و بنده از نمایندگان محترم تقاضا می نمایم که بقبل توجه بودن این طرح رأی بدهند بعد از آن برود به کمیسیون معارف و اگر تئیراتی لازم باشد در آنجا بدهند و آنوقت خواهند دید که فقط ترتیب تعلیم اجباری این است که بنده اینجا پیشنهاد کردم

آقا سید یعقوب - بنده اخطار نظامنامه دارم

اجازه بفرمائید

نایب رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده خواستم از آقایانی که اینطور به بنده حمله کردند سؤال کنم که مطابق ماده ۳۹ نماینده دولت را در کمیسیون خواسته اند و در این باب با اوصعت کرده اند یا خیر

آیا این نظامنامه ایست که برای ما نوشته اند که اگر يك چیزی بمجلس بیاید در صورتی که خرج داشته باشد باید نماینده دولت را بخواهند و صحبت کنند آیا کمیسیون این کار را کرده است یا نکرده است؟

نایب رئیس - این اخطار راجع با آقای مخبر بود

مخبر - بنده جسارتی به آقای آقا سید یعقوب نکردم فقط از کیفیت فرمایشاتشان تعجب کردم و این هم البته اختیاری نیست برای اینکه آقای آقا سید یعقوب همیشه راجع به معارف اظهاراتی میفرمودند و حالا فرمودند خوب نیست و راجع باین هم که میفرمایند که وزیر مشغول را خواسته ایم و با او مشورت کرده ایم یا نه؟

بنده میخواهم سؤال کنم که تعلیمات عمومی اجباری تا کتون سابقه داشته است که بنده وزیر مسئولی برای او بشناسم این راجع بوزارت معارف است و با وزیر معارف هم مذاکره شده است و قبول کرده اند که برای رسیدن بنظر ایشان ارسال شود

بنابر این لازم است قابل توجه بشود و بکمیسیون معارف برود و از آنجا بوزارت معارف ارسال بشود و در کیفیت اجرای مذاکره کنند والا در اصل اینکه باید تعلیمات ابتدائی عمومی را در مملکت جریان داد نه وزیر معارف مخالف بود نه هیچ يك از وزرای وقت و در اصل موضوع سؤال شده و موافقت کرده اند و ما هم

پیشنهاد کرده ایم که به کمیسیون معارف رجوع شود و در آنجا مطالعه و وقت شود و راپرتی که عملی باشد تهیه نموده بدهند

نایب رئیس - بنده تصور میکنم که ارجاع این طرح بکمیسیون معارف تنها کافی نباشد بکمیسیون قوانین مالیه هم باید ارجاع شود به جهت اینکه جنبه وضع مالیاتی دارد

مخبر - قبول میکنم

جمعی از نمایندگان - مذاکره کافی است

نایب رئیس - رأی گرفته میشود به قابل توجه بودن این طرح ...

سهراب زاده - بنده پیشنهادی کرده ام راجع به خروج از دستور و مقدم است

نایب رئیس - حق با جنابعالی است ولی بعد از این اعضا ایشان را واضع بنویسید که خوانده شود

(پیشنهاد آقای سهراب زاده اینطور خوانده شد)

بنده پیشنهاد میکنم از دستور این لایحه خارج شود

سهراب زاده - بعقیده بنده و نظریه در مجلس است و هر دو نظریه هم با تعلیمات اجباری مجانی موافقت ولی این لایحه يك نواقصی دارد که بعضی از آقایان از آن نقطه نظر مخالفت میکنند و حق هم با آنها است

مثل اینکه آقای آقا سید یعقوب مذاکره کردند که آیا با نماینده دولت مذاکره شده یا نه؟

این حرف اساساً صحیح است بعقیده بنده خوب است این راپورت را بکمیسیون برگردانند و نماینده دولت را هم بخواهند اگر نماینده دولت موافقت کرد که مجدداً بمجلس بیاورند والا که هیچ

مخبر - بنده همانطور که در جواب آقای آقا سید یعقوب عرض کردم باز عرض میکنم با نماینده دولت مذاکره شده و قابل توجه هم دانسته اند و ما هم پیشنهاد کردیم و بیش از این هم در این موضوع عرض نمیکنم

نایب رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای سهراب زاده آقایان تصویب میکنند

(عده برخاستند)

نایب رئیس - تصویب نشد - رأی می گیریم بقبل توجه بودن این طرح با ارجاع بکمیسیون مالیه و معارف

آقایانی که قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - قابل توجه شد (راپرت کمیسیون مبتکران راجع به طرح قانونی آقای افشار بشرح آتی خوانده شد)

ماده واحده - مجلس شورای ملی به وزارت مالیه اجازه میدهد که شهرتوابع خط ارومیه را از تاریخ ۱۳۰۲ تا مدت سه سال از تأدیه مالیات مستقیم معاف دارد

نایب رئیس - آقای آقا سید یعقوب (اجازه)

آقا سید یعقوب - بنده اولاً عقیده خودم را عرض میکنم که آقایان به بنده حمله نکنند بنده میدانم که ارومیه مورد تاخت و تاز واقع شده در دوره چهارم همان مسئله محل توجه مجلس و تمام نمایندگان آذربایجان و اقم شده و بالاخره نمایندگان آذربایجان پیشنهاد کردند دولت صدها از توابع اناته برای ارومیه معین کرد و بنده از خود نمائنده محترم ارومیه تصدیق میخوام که جای ایران بوده است که گرفتار چپاول و غارت نبوده است اگر ما بخواهیم این پیشنهاد را قبول کنیم

بنده می دانم طرف بویراحد شیراز و طرف بههان که تازه در اثر سرنیزه می خواهد يك امنیتی پیدا کند همین تقاضا را میکند

بالاخره همه همین حال را دارند کرمان و خراسان نصفش چپاول شده است این ها باید در مقام قضات مجلس واقف شده که تمام ایران را غربا و شرقاً و شمالاً و جنوباً در تحت نظر بگیرد

البته تمام مملکت فارس و همدان و خراسان و کرمان و آذربایجان تماماً در نظر ما علی السویه هستند و ما نماینده ایران هستیم و دولت که محل اعتماد ما است نظر میکند در هر جا که دید لازم بتغذیف است پیشنهاد میکند وقتی ما بخواهیم این را قبول کنیم همه جا صدا در می آید آخر هم موکل داریم آنوقت تکلیف مشکل می شود و همه می گویند شما در مجلس بودید و ارومیه مستثنی شده و ارومیه دیگر مالیات نخواهد داد آنوقت آنها هم همین انتظار را دارند

پس بنده معتقدم که این مسئله را به دولت پیشنهاد کنند دولت هم بعد از آنکه مفتش روانه کرد و تحقیقات خودش را کرد و دانست که ارومیه با جای دیگر محل تاخت و تاز واقف شده است آنوقت پیشنهاد میکنند ما هم رأی می دهیم

اما مجلس ارومیه را از مالیات معاف کند و جاهای دیگر که محل تاخت و تاز واقف شده اند معاف نشوند خوب ترتیبی نیست آنوقت فراموش آقای آقا شیخ عبدالرحمن که نماینده بروجرد هستند ایشان هم برای بروجرد همین پیشنهاد را میکنند از این جهت بنده مخالفم

نایب رئیس - آقای افشار (اجازه)

افشار - وزارت مالیه از سه سال قبل با بنظر درائر تاخت و تاز و غارت هائی

که نسبت به اردومیه واقع شد مالیات نمی گیرد.
علاوه رعیت مالیات را برای چه می دهد؟

برای اینکه از تمرضات مصون باشد در صورتیکه در اثر بی میلانی دولتهای وقت قسمتی از مملکت مورد تاخت و تاز واقع شده اند.

البته اینها حق دارند که از تادیبه عوارض دولتی معاف باشند و اردومیه از سه سال قبل بابت نفیسه موجب تصدیق وزارت مالیه مالیات نمی دهد و این پیشنهادیکه بنده کردام نه از نقطه نظر اینستکه وزارت مالیه اردومیه را از مالیات معاف ندارد بلکه مقصود اینست که این محلی را که وزارت مالیه تاکنون از آنجا چیزی مأخوذ نداشته است مجلس صورت قانونی بدهد که بعدا ما موثر به مالیه بعنوان موقوف المطالبه بودن از آن ها مطالبه مالیاتی نکنند

نایب رئیس - آقای کازرونی
(اجازه)

کازرونی - بنده فقط خواستم تکلیف مجلس را در مقابل کمیسیون مبتکرات معین کنم.

بعد از این هر کس می تواند بر وفق آرزوی خودش يك طرحی بدهد می رود در کمیسیون مبتکرات حالا نه تنها کمیسیون بلکه تمام اهل عالم اساسا موافقت با این قبیل طرحها و کمیسیون مبتکرات بدون اینکه يك فکری در اطرافش کرده باشند که ببینند خوبست یا بد است عملی هست یا عملی نیست می آید در مجلس و يك مذاکره هم درش می شود و يك مقدار هم وقت مجلس ضایع میشود بالاخره می رود بيك کمیسویی و دفن می شود البته این موضوع را باید جلو گیری کرد.

قانون این قبیل چیزها را پیش بینی کرده مخصوصا در موضوع همین طرح و همین پیشنهاد بایستی نماینده وزارت مالیه را دعوت کرده باشند در کمیسیون و نظریاتش را جلب کرده باشند و در ذیل رابونیکه می دهند بنویسند

که نماینده وزارت مالیه یا وزیر مالیه را حاضر کردیم او هم موافقت کرد یا مخالفت کرد آنوقت آن طرح را بیاورند در مجلس همین طور بنده هم فردا يك پیشنهادی میدهم که از فارس هم مالیات گرفته نشود

اما این عملی نیست حیفست وقت مجلس اضطرار باشد در صورت بنده سؤال میکنم از آقای مغیر محترم که آیا وزارت مالیه در این موضوع دعوت کرده اند و مذاکره کرده اند و موافقت کرده است یا خیر و اگر موافقت کرده است

چرا در ایرت ذکر نکرده اند بنده می خواهم عرض کنم برای جلو گیری از

تضییع وقت مجلس وعدم ارتکاب يك عمل بیهوده خواستم مجلس محترم این مسئله را کاملادر نظر بگیرند که نظائر پیدا نکنند. مغیر فرمایشات آقای کازرونی بر چند قسمت بود

اولا این طوری که فرمودند مثل این بود که آزادی و کلا راجع بدادن طرحها محدود شود و فرمودند فائده ندارد.

چرا باید هر روز يك و کبلی يك طرحی پیشنهاد کند می خواهید مگر مائده طرحی که از طرف آقایان نمایندگان می آید ما بنده از این دور این طوری نیست ما تکلیفمان اینست که نگاه کنیم اگر قابل توجه است قبول کنیم و الّا رد کنیم و اینکه فرمودند کمیسیون مبتکرات باید نظریه و وزیر مسئله را حل کرده باشد

البته کمیسیون بوظیفه خودش عمل کرده است و لازم نیست که برای هر رایتی بنده عرض کنم که با وزیر مسئول صحبت شده است بانه و علاوه بر اینکه با وزیر مسئول مذاکره شده است اساسا سه سال است که عملا وزارت مالیه بواسطه عدم امکان از اردومیه مالیات نمی گیرد چیزی که هست اگر این پیشنهاد تصویب شد

يك کاری که وزارت مالیه کرده است صورت قانونی پیدا می کند.

نایب رئیس - آقای رضوی
(اجازه)

رضوی - بنده هم مخالفم بجهت اینکه می بینم کار مجلس کاملا فراط و تفریط است از يك طرف می بینم که بعضی مالیاتها را الفا می کنیم که يکجا بدهد و يکجا ندهد از طرف دیگر يك لوايعی می آریم که چند کرور خرجش می شود آخر اینها از كجا می آید و يکجا خرج می شود اول عوض این مالیات مالیات دیگری معین کنید و آن وقت به بند این ملت بدبخت استیاضتش را دارد که این تعصیلات بش بشود یا نه حالا این را تصویب کردیم

آنوقت فوراً يك مالیات دیگری می آید و آنوقت از كجا باید بدهد؟ و همین طور که آقای کازرونی هم فرمودند حالا ما بیائیم و مالیاتها را ملفی کنیم و هر روز خرج تراشی کنیم فردا هم می بینیم که مملکت پنج کرورده کرور خرج دارد و می آیم يك مالیاتهای غریب و عجیبی تصویب می کنیم اینست که بنده با معافیت و با هیچ کدامش موافق نیستم.

نایب رئیس - آقای امامی
(اجازه)

امامی - بنده متأسفم از اینکه آقایان نمایندگان از وضعیت آذربایجان بهیچوجه اطلاعی ندارند اگر چنانچه اطلاع داشتند آذربایجان را باهمدان و شیراز و طهران مقایسه می کردند آذربایجان از وقتی که انقلاب مملکت و رولوسین شروع شده است همیشه آتش بوده است تا دو سال پیش

مخصوصا از وقتی که جنك بين المللی شروع شد و از عثمانی ها يك عده مهاجرین ارامنه و آشوری علاوه اگر آذربایجان آمدند تا امروز مخصوصا اطراف اردومیه و سلماس و يك قسمت از خوی راحتی ندیده و دچار خسارات و صدمات فوق العاده شدند چنانچه دولت هم بعد از فرستادن يك کمیسیون بریاست مستردامی امر يکائی خودش تصدیق کرد و بنده يك اعانه آنها برساند متأسفانه اعانه هم که از طرف اهالی جمع شده بود حبف و میل شد و به آنها نرسید علاوه همان طوری که آقای افشار اظهار کردند وزارت مالیه هلاله سال است از آن جا مالیات نمی گیرد که آقا تصور می کنند که يك عایداتی از دولت گسر شده است.

در صورتی که وزارت مالیه تشخیص داده است که اهالی آنجا نمی توانند از هنده تادیبه مالیات بر آید دیگر آقایان چه حرفی دارند و فقط آقای افشار مقصودشان از دادن این طرح این بوده است که این مسئله صورت قانونی پیدا کند و در آتی به يك صورت موقوف المطالبگی پیدا نکند.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافیست.

نایب رئیس - رأی می گیریم بقبایل توجه بودن این طرح آقایان موافقین قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. نسبت به ارجاع بکمیسیون قوانین مالیه مغالفی ندارد.

(گفتند خیر)

نایب رئیس - معذلك باید زای گرفته شود آقایانی که موافقت قیام فرمایند.

(اغلب قیام نمودند)

نایب رئیس - تصویب شد. اگر آقایان موافقت چند دقیقه تنفس داده میشود.

(درین موقع جلسه برای تنفس تعطیل و پس از سه ربع ساعت مجدداً تشکیل گردید)

نایب رئیس - آقای دولت آبادی
(اجازه)

دولت آبادی - طرح قانونی آقای ساکنیان راجع بتعلیمات ابتدائی عمومی که قابل توجه شد تقاضا میکنم آن طرحی هم که بنده در همین موضوع در تیر ماه تقدیم مجلس کردم و اکثریت آقایان نمایندگان هم آن را امضاء فرموده اند و حاضر است آنهم امروز قرائت شود و بعنوان اصلاح برود بکمیسیون معارف و ضمیمه آن طرح بشود که راپورت جامعی به مجلس تقدیم شده باشد.

جمعی از نمایندگان - صبحیست.
نایب رئیس - ماده واحده قرائت می شود.

(بشرح ذیل قرائت شد)

ماده واحده - دولت دعوت میشود که تا آخر مسئله حاضر ۱۳۰۴ مواد قانون اساسی معارف را که راجع است باجاری بودن تعلیمات ابتدائی بموقع اجرا بگذارد.

نایب رئیس - بعنوان پیشنهاد اصلاحی تقریباً تلقی می شود و ارجاع می شود بهمان دو کمیسیون که طرح آقای سهراب خان مراجعه شده است.

(خبر کمیسیون مبتکرات مطرح میش نهادی آقای یاسانی و جمعی از نمایندگان را در راجع بالغاء مالیات سر شماری بشرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون مبتکرات طرح پیشنهادی آقای یاسانی و جمعی از نمایندگان را در خصوص الغای مالیات سر شماری (سری) مورد شور قرار داده چون این مالیات ظالمانه و برخلاف عدالت بود

اذا کمیسیون طرح مزبور را قابل توجه دانسته و تقاضا دارد بکمیسیون قوانین مالیه ارجاع شود.

نایب رئیس - آقای یاسانی
(اجازه)

یاسانی - موافقم.

نایب رئیس - آقای دستغیب
(اجازه)

دستغیب - موافقم.

نایب رئیس - آقای رضوی
(اجازه)

رضوی - بنده موافقم ولی چون قانون ممیزی راپورتش همین چند روزه بمجلس خواهد آمد خوبست موکول بهمان قانون شود و بنده لازم نمی دانم که يك طرح عملی حده قابل توجه شود.

نایب رئیس - آقای دستغیب
(اجازه)

دستغیب - قانون ممیزی بمجلس خواهد آمد و آقای رضوی هم تصدیق کردند و فرمودند باید صبر کنیم تا قانون ممیزی بمجلس بیاید.

بنده عرض می کنم بر فرض که تمام این قسمت ها در آن قانون باشد.

اینهم يك قسمت علی حده است مالیات سر شماری یعنی چه که انسان را مثل حیوان و مثل خر حساب کنند.

این ترتیب در هیچ جای دنیا نیست مگر در ایران آن هم در شهرها نیست مگر در قراه و قصبات

حالا اگر بنا باشد بدهند باید شهرنشین ها هم بدهند و اگر بنا باشد ندهند هیچ جا ندهند.

البته اینهم يك طرحی است و گمان می کنم بهر کمیسیون هم که برود هیچ مذاکره لازم نداشته باشد.

نایب رئیس - آقای داور
(اجازه)

داور - موافقم.

نایب رئیس - آقای فاطمی
(اجازه)

فاطمی - بنده کمال موافقت را با این مسئله دارم ولی برای اطلاع خاطر آقایان از موقع استفاده می کنم و عرض می کنم که در هفته گذشته نواقص و اختلاف نظری که در قانون ممیزی بود رفع شد و فقط يك جلسه لازم است که کمیسیون قوانین مالیه با حضور نماینده مالیه منعقد شود و راپورت آن تهیه و تقدیم مجلس شود و هیچ معطلی هم ندارد و امروز عصر کمیسیون قوانین مالیه منعقد می شود و راپورت راجع به ممیزی برای روز پنجشنبه تقدیم مقام ریاست خواهد شد که طرح و توزیع شود و می توان روز یکشنبه آتی به جز دستور قرار داد و این مسئله هم در یکی از مه اذ آن تصریح ذکر شده و این مسئله تنها هم نیست خانواری و چیزهای دیگر هم هست.

حالا اگر امروز یکی از آنها را بطور قابل توجه رای بگیرید و برود به کمیسیون و بر گردد مستلزم يك طول مدتی است.

در صورتی که يك قانونی تهیه شده است و بعد از آنکه آقایان با قانون رأی دادند تصریحاً هم سرانه خانواری و همه اینها الغاء می شود.

لهذا بنده پیشنهاد می نمایم نه اینکه این طرح رد شود بلکه از دستور امروز خارج شود.

اگر قانون ممیزی اینطور که بنده عرض می کنم در هفته آتی مطرح شد که منظور آقایان تأمین می شود و اگر نشد آنوقت ممکن است این یکی را مطرح کنید والا این را بنده مضر می دانم که این يك مسئله بگذرد و سایر مالیاتهای دیگر از قبیل خانواری و غیره که اکثریت مجلس با آنها موافق نیست باقی بماند.

باین جهت بنده پیشنهاد می کنم از دستور خارج شود و بماند برای هفته دیگر.

اخگر (مغیر کمیسیون مبتکرات) - ممکن است بقبایل توجه بودن این طرح رأی گرفته شود و برود بکمیسیون.

اگر قانون ممیزی بزودی آمد که این هم در جزء آن الغاء می شود و اگر قانون ممیزی بتعویق افتاد ممکن است از همان کمیسیون این را پیش نهاد کنند معذلك ممکن است پیشنهاد کنند بنده قبول می کنم.

نایب رئیس - اگر مایل بخروج از دستور هستید کتباً پیشنهاد کنید.

آقای فاطمی
(اجازه)

فاطمی - بنده عرضی ندارم.

نایب رئیس - آقای بیات
(اجازه)

میر تقی قلی خان بیات - عرضی ندارم.

نایب رئیس - آقای میرزا یسارالله خان

(اجازه)

آقای میرزا یسارالله خان - موافقم.

نایب رئیس - آقای مدرس
(اجازه)

مدرس - آقای مغیر هم در این مسئله تأمل کنند من خیال می کنم اگر این پیشنهاد رفت بکمیسیون قوانین مالیه این پیشنهاد را از آنجا بجزا می کنند و يك اندازه اسباب اشکال می شود ولی اگر جزو آن قانون باشد تمامش اصلاح می شود و می آید معذلك اختیار با مجلس است.

من گمان می کنم اگر آقای مغیر قبول کنند که بعد مطرح شود اصلاح و انفع خواهد بود معذلك اختیار با خودشان است.

مغیر - بنده هم قبول میکنم بعد مطرح شود.

نایب رئیس - آقایان اگر موافقت می فرمایند جلسه را ختم کنیم
(گفته شد صبح است)

نایب رئیس - جلسه آتی روز پنج شنبه نوزدهم شهریور ماه چهار ساعت قبل از ظهر دستور هم دستور امروز که قبلا معین شده خواهد بود.

اولا خبر کمیسیون قوانین مالیه راجع بمعافیت یک دستگاه اتومبیل کارخانه کبریت سازی تبریز ثانیاً خبر کمیسیون تجدیدنظر در قانون انتخابات راجع بتفسیر اصل سی و دوم قانون اساسی.

ثالثاً خبر کمیسیون بودجه راجع بمرتبه مرحوم میرزا محمودخان مشاور الملک.

آقای کازرونی
(اجازه)

کازرونی - بنده خواستم تقاضا کنم قانون المذیبه در جلسه آتی بعد از این مسائل جزو دستور شود.

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)

نایب رئیس مجلس شورای ملی
سید محمد تدین

منشی - دکتر احتشام طباطبائی

منشی - م. شهاب

جلسه یکصد و نود و هفتم
صورت مشروح مجلس
پنجشنبه بیست و یکم شهر

صفر ۱۳۴۴ مطابق

نوزدهم شهر یور ۱۳۰۴
(مجلس دو ساعت و سه ربع قبل از ظهر بریاست آقای حسینخان پیرنیا تشکیل گردید)